

Celler, der svæver

Kræftceller er lettere at slå ihjel i vægtløs tilstand. AU-professor Daniela Grimm undersøger hvorfor ved at sende dem ud i rummet.

På billedet ses en maskine, der simulerer vægtløshed på Jorden ved at rotere celleprøverne i forskellige retninger.

LÆS MERE PÅ
SIDE 7

Foto: Roar Lova Paaske

AU falder på plads i 2012

2012 bliver året, hvor universitetet for alvor finder den daglige arbejdsgang i den nye organisering. Samtidig skal nogle af synergieffekterne høstes, siger universitetsdirektør Jørgen Jørgensen.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Konsolidering.

Det er ifølge universitetsdirektør Jørgen Jørgensen kodeordet for 2012 på Aarhus Universitet. Budgettet for næste år er netop blevet godkendt i bestyrelsen, og hvor 2011 formentlig slutter med et overskud på 50 millioner kroner, er der næste år budgetteret med et tilsvarende underskud. Det underskud skal ses ud af et samlet budget på omkring 6 milliarder kroner og bør ikke give anledning til bekymring, fortæller universi-

tetsdirektøren. Det hænger nemlig sammen med de store forandringer, som universitetet er på vej igennem.

– Den faglige udviklingsproces har taget tid. Derfor har vi en række projekter, som vi har skubbet fra 2011 til 2012, og de udsættelser betyder overskud i år og underskud næste år. Men vi har grundlæggende en sund økonomi. Det er vigtigt at holde fast i.

Bruger penge strategisk

Den store udfordring i 2012 bliver ifølge universitetsdirektøren at få fastholdt kursen for de skibe, som blev sat i søen i forbindelse med

den faglige udviklingsproces. I alt vil hovedområderne næste år bruge cirka 90 millioner kroner på målrettede satsninger inden for de fire nye tværgående bånd, forskning, talentudvikling, videnudveksling og uddannelse. Yderligere cirka 90 millioner kroner er sat af til initiativer, der går på tværs af universitetet og binder de nyorganiserede enheder sammen.

– Både på hovedområderne og centralt tager vi midler ud af almindelig drift og reserverer dem til strategiske satsninger. Det er et forsøg på at få økonomien til at understøtte strategien, forklarer Jørgen Jørgensen.

Noget høstes allerede i 2012

Dermed bliver 2012 også året, hvor nogle af gevinsterne fra den faglige udviklingsproces gerne skulle begynde at blive høstet.

– Ikke mindst de nye forskningsmiljøer skulle meget gerne begynde at give gevinst i 2012, så de helt konkret giver nogle nye og anderledes faglige aktiviteter allerede fra næste år, siger han.

En af de gevinster, som også forventes at blive udløst af de faglige forandringer, er en mere effektiv administration. Både den nuværende og den tidligere regering har ønsket, at universiteternes administrationer bliver 10 procent

mere effektive. Det mål forventer Jørgen Jørgensen dog ikke indfriet allerede i 2012.

– Med de store forandringer, vi har kørende, er det urealistisk, at vi kan effektivisere så meget allerede i 2012. Men vi har en målsætning om, at vi, med de store investeringer i moderne administrationssystemer vi har foretaget, kan drive administrationen mere effektivt fra 2013. Vi har bare brug for et år til at konsolidere og komme på plads først, siger han. ■

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER

2012 at aarhus university
an eventful year lies ahead.
univers presents just a few
of the events planned for
the year to come.
read more > PAGE 2

au ideas
ansøgere til au ideas får
nu besked. der er afsat flere
penge til projekterne end
først planlagt.
læs mere > SIDE 3

nye karriereforløb
De humanistiske fag skal have
karriereforløb efter amerikansk
model, mener filosofilektor.
> SIDE 5

tema: 2012 på au
2012 står for døren.
få et overblik over de vigtigste
begivenheder i 2012 – fra
eu-formandskab til kapsejlads.
læs temaet > SIDE 8-9

Christmas party for the International Club

On 7 December the University International Club held its annual Christmas party in Stakladen – a chance for international researchers and their spouses to find out what a truly traditional Danish Christmas is like. There were Christmas carols, people danced around the Christmas tree, the traditional Danish rice pudding was served (the person who gets the almond always wins a special prize), and of course there were small presents under the tree and candy for the children. There are more photos of the Christmas party at au.dk/uic

Support from AUFF in 2012

The Aarhus University Research Foundation (AUFF) is now accepting applications for support to be distributed during the first six months of 2012.

The objective of the foundation is to support academic research at Aarhus University, and applications can be submitted in connection with the publication of academic research, making the transition from PhD to post-doc studies, and any initiatives designed to strengthen the international profile of the university's PhD programmes. The deadline for applications is **Friday 3 February 2012 at 12 noon**, and the details can be found at au.dk/en/auff

2012 at Aarhus University

EVENTS An eventful year lies ahead. **UNIvers** presents just a few of the events planned for the year to come.

Discoveries, the mob and powdered wigs

Aarhus University is one of the partners involved when *Folkeuniversitetet* opens its doors on 9-18 March 2012 for the Festival of the Century to focus on the 18th century. Under the title "Discoveries, the mob and powdered wigs", this festival takes as its theme a century full of contrasts, with an age of discovery and extravagance going arm in arm with an ugly and brutal reality. A century placed at the junction between the local and the global, between powdered wigs and street mobs. Among many other things, the festival includes a series of lectures, concerts, an erotic salon and a family research café. ■

FOR MORE INFORMATION PLEASE GO TO:
www.aarhundredetsfestival.dk

AU and the EU

In connection with the Danish Presidency of the EU, AU is hosting a number of events.

Excellence

In connection with the Danish Presidency of the EU, on 18-20 April Aarhus University is hosting an international conference entitled "Excellence 2012", focusing on excellence in research and talent development, among other things. In connection with the conference, the Albert Einstein World Award of Science and the José Vasconcelos World Award of Education will be presented.

The conference will be held in collaboration with the Danish government, and 450 participants are expected to attend.

The organisers expect Máire Geoghegan-Quinn (EU Commissioner for Research, Innovation and Science), Morten Østergaard (Danish Minister for Science, Innovation and Higher Education) and Nicolai Wammen (Danish Minister for European Affairs) to attend the Excellence Conference on 18-20 April 2012.

Debate meetings

AU will also be hosting five public debate meetings in April-June, the goal of which is to attract the general public, upper-secondary schools and students to join in a range of fascinating discussions about the future of the welfare state, the green growth agenda and other issues. The meetings will be held in collaboration with the Ministry of Foreign Affairs of Denmark and Folkeuniversitetet.

The great debate 2012

Discuss global challenges and find new, innovative solutions. This is the task facing a major conference to be held on 1-3 June at which students, journalists, think tanks and NGOs will be given the opportunity to discuss the big challenges facing the world today.

Industrial Technologies 2012

On 19-21 June iNANO and Spinverse are organising a conference at the Scandinavian Congress Centre at which politicians, representatives of industry and research managers will be considering how Europe can contribute to innovation, job creation and improved competitiveness within strong research areas.

Up to about 1,000 participants are expected to attend. ■

New shared email and diary system

2012 is the year in which all the staff at Aarhus University will be linked to the same shared email and diary system. This new system is really clever because it gives you access to the diaries of other staff members throughout the university. And the system will definitely be a huge advantage for AU IT because they will only have to provide support for a single email system instead of the 8-10 systems currently in existence. The transition to the new shared email and diary system will be carried out gradually during the first half of 2012. However, all members of staff will be kept informed by email when the date for their change of address approaches. ■

UNIvers

Udgives af Aarhus Universitet.

Kontrolleret oplag: **15034**
i perioden 1. juli 2009-30. juni 2010

Den nyeste udgave af **UNIvers** kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 30. januar.
Deadline for indlæg 23. januar kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygn. 1448
8000 Århus C

T: 8942 2334
E: univers@au.dk
W: www.au.dk/univers

Annoncer: dgMEDIA 7027 1155
Tryk: Hornslet Avistryk
ISSN: 1604-1607

Bjerg Tulinus
Ansv. redaktør
T: 8715 3053
E: btu@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Redaktør
T: 8715 3054
E: ksl@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson
Journalist
T: 8715 3018 / M: 6020 2626
E: ihn@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8715 3028 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Gunver Lystbæk Vestergård
Journalist
T: 8715 3094
E: glv@adm.au.dk

Peter Nicolaisen
Journalistpraktikant
T: 8715 3058
E: pn@adm.au.dk

Peder Holm-Pedersen
Journalist
T: 8715 1709
E: peho@dpu.dk

Astrid Hellerup Madsen
Studentskribent
M: 2096 6855
E: ahm@adm.au.dk

Lasse Emil Frost
Studentskribent
M: 2567 0547
E: lef@adm.au.dk

Sanne Hyldgaard
Studentskribent
M: 2462 2860
E: shy@adm.au.dk

Lars Kruse
Fotograf
T: 8715 3042
E: lk@adm.au.dk

Jesper Buch Raas
Fotograf
T: 8715 3043
E: jbra@adm.au.dk

Roar Lava Paaske
Fotograf
T: 8715 3042
E: rlp@adm.au.dk

Nikolai Lander
Grafisk designer
M: 2093 2682
E: nl@adm.au.dk

Hreinn Gudlaugsson
Grafiker
T: 8715 3101
E: hrg@adm.au.dk

Støtte fra AUFF i 2012

Aarhus Universitets Forskningsfond åbner nu for ansøgninger med henblik på uddeling i første halvår 2012.

Fondens formål er at støtte den videnskabelige forskning ved Aarhus Universitet, og der kan søges til udgivelse af publikationer, til overgangen fra ph.d. til postdoc og desuden til en række forskellige tiltag, der kan styrke internationalisering af ph.d.-uddannelserne. Fristen for ansøgninger er fredag den 3. februar 2012 klokken 12.00, og de detaljerede opslag kan findes på au.dk/auff

Poul Dissing spiller i studenterhuset

Det kan være, at man som ansat ikke følger musikprogrammet i Studenterhus Aarhus helt tæt, men det er der god grund til at gøre. Den 18. februar spiller Poul Dissing med band nemlig i den nyistandsatte staklade, hvor han både vil spille det lidt ældre materiale og numre fra den nye, meget anmelderroste plade "Smertefulde sange". Billetterne koster 240 kroner i døren og 220 kroner i forsalg – medlemmer af studenterhuset slipper med 120 kroner.

Foto: Rolf Lova Popske

Brian Bech Nielsen (th.), som er dekan på Science and Technology, og Ove Poulsen, som er rektor på Ingeniørhøjskolen i Århus, skålede forleden ingeniørhøjskolen velkommen på Aarhus Universitet.

Skål for den endelige fusion

FUSION Den første ingeniørskole af sin art er en realitet til nytår, når IHA forventes at blive en del af Aarhus Universitet.

Af Bjørg Tulinius

btu@adm.au.dk

Der var højt humør og champagne i glassene, da Ingeniørhøjskolen i Århus forleden blev budt velkommen som nyt fuldgældigt medlem af Aarhus Universitet. Fusionen mellem de to uddannelsesinstitutioner har været på tegnebrættet længe, og begge institutioners rektorer og bestyrelsesformænd siger samstemmende, at fusionen er en stor gevinst for begge parter.

– Aarhus Universitet gør jo nu det i praksis, som alle taler om. Som det eneste universitet i landet har vi nu videregående uddannelser som rækker ud mod alle samfundets sektorer under én hat og tilbyder på den måde de unge hele paletten, siger universitetets bestyrelsesformand

Michael Christiansen, der betegner den nye fusion som slutstenen på den proces, der blev indledt med de store fusioner i 2007, hvor DJF, DPU, DMU og ASB fusionerede med universitetet.

”Arhus Universitet gør det i praksis, som alle taler om. Som det eneste universitet i landet tilbyder vi de unge hele paletten.

Michael Christiansen, Bestyrelsesformand

– Det får en stor betydning for hele samfundet og ikke mindst det jyske erhvervsliv, siger han.

Store fordele på ST

Også dekan på Science and Technology Brian Bech Nielsen ser store fordele ved at få ingeniørerne med som en del af hovedområdet.

– Nu lever vi endelig helt op til vores navn, og det betyder noget reelt og rent mentalt, at vi nu både favner naturvidenskab og teknologi, siger Brian Bech Nielsen. Fusionen styrker i afgørende grad vores mulighed for at leve op til de berettigede forventninger, erhvervslivet og resten af samfundet har til os. Han forklarer videre, at til forskel fra de øvrige ingeniøruddannelser på blandt andet Aalborg Universitet og DTU, bliver der tale om større fleksibilitet for de ingeniørstuderende i Aarhus.

– På DTU skal de studerende vælge helt fra starten, om de vil læse til diplom- eller civilingeniør. Her starter de som diplomingeniører og finder hen ad vejen ud

af, om de vil udbygge denne til en civilingeniøruddannelse. Og i forhold til Aalborg bliver koblingen til science-delen stærkere her, siger han.

Brian Bech Nielsen glæder sig samtidig over, at Science and Technology med ét slag forøger antallet af studerende med 50 procent.

”Et ønskebarn”

For rektor Ove Poulsen på Ingeniørhøjskolen i Århus er et vigtigt mål nået med fusionen. Han betegner den ligefrem som ”et ønskebarn”.

Han er overbevist om, at ingeniørerne har meget at byde på for universitetet, der nu får en meget erfaringsbaseret uddannelse med i viften af udbud. Og omvendt ser

han store fordele ved, at ingeniørerne får en større forskningsmæssig forankring.

– Jeg har en fantastisk ro omkring det, der er sket nu. Og jeg glæder mig til at følge med på side-linjen, siger han. Ove Poulsen stopper som rektor den 1. februar for at tiltræde en ny stilling som direktør for LORC i Odense.

Fra rektor Lauritz B. Holm-Nielsen lyder der også et stort velkommen til ingeniørerne. Han fremhæver, at ingeniørerne nu er med til at tegne konturerne af fremtidens universitet, hvor man både bygger på dyb faglighed men også stor grad af den mere praksisnære ingeniørvidenskab, der er meget anvendelig i erhvervslivet. ■

Flere penge til AU IDEAS

AU IDEAS De 260 ansøgere til AU IDEAS får senest i uge 51 svar på, om deres forskningsprojekt får midler fra AU IDEAS-puljen.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Professor Morten Kyndrup, formand for bedømmelsesudvalget, fortæller, at 45 af de 260 ansøgere får midler. Det er flere end først planlagt.

– Der var så mange kvalificerede ansøgninger, at bedømmelsesudvalget anmodede universitetsledelsen om at hæve rammen fra oprindeligt planlagte 50 millioner kroner til 78 millioner kroner, siger Morten Kyndrup.

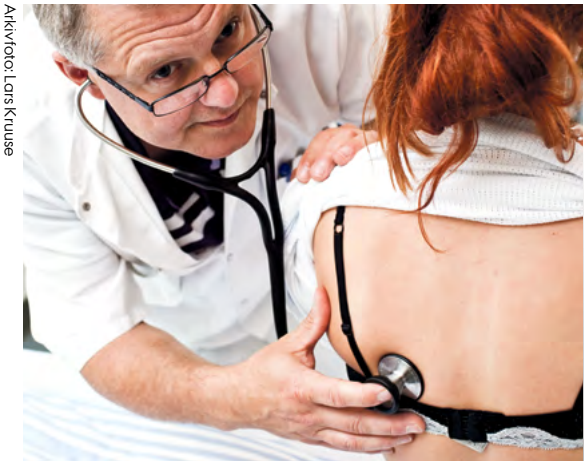
De 45 udvalgte ansøgere er nogenlunde jævnt fordelt på de fire hovedområder, når man tager størrelse og ansøgertal i betragtning. Science and Technology modtager flest midler, mens Arts kommer ind på en andenplads. Business and Social Sciences og Health kommer lidt længere efter, og det skyldes ifølge Morten Kyndrup, at der var væsentligt færre ansøgere fra disse to hovedområder.

Morten Kyndrup understreger, at der var rigtig mange kvalificerede ansøgninger, men at bedømmelsesudvalget er gået efter de idéer, som var noget ud over det sædvanlige.

– Der var mange fine projekter, som dog ikke rummede en egentlig ny idé, siger han.

Et eksempel på en visionær idé, som modtager midler, er Center for Cultural Epidemics, som antropologerne Lotte Meiner og Jens Seeberg fra Arts står bag. Centeret stiller det overordnede spørgsmål: Hvad er smitte egentlig? Centret vil undersøge, hvordan ikke-smitsomme sygdomme spredes.

Morten Kyndrup oplyser, at Aarhus Universitets Forskningsfond håber at kunne gentage opslaget AU IDEAS igen i 2013. Næste gang med mere specifikke ansøgningskriterier og dermed mere detaljerede instruktioner for, hvad bedømmelsen vil prioritere. ■

Arkivfoto: Lars Kruse

AU uddanner læger i hele Midtjylland

Universitetsklinikker og teaching hospitals er to nye betegnelser, der kommer i spil, når Aarhus Universitet fra det nye år overtager ansvaret for forskning og uddannelse af læger på regionshospitalerne i hele Region Midtjylland.

Aarhus Universitet har allerede ansvaret for forskningen på Aarhus Universitets-hospital. Med aftalen får universitetet nu også ansvaret på hospitalerne, i regionspsykiatrien og i præhospitalet.

Med samarbejdsaftalen bliver forskningstunge afdelinger på regionens hospitaler udnævnt til såkaldte universitetsklinikker, og hospitalerne vil også kunne kalde sig for teaching hospitals.

Fire ph.d.-studerende får støtte fra Sallings mindefond

Igen i år har fire ph.d.-studerende modtaget rejse-stipendier á 150.000 kroner fra Købmand Ferdinand Sallings Mindefond.

Modtagerne er Lise Mogensen Bech, Rasmus Varneskov, Jens Riis Andersen og Marie Herly, og midlerne skal bruges til udlandsrejser i forbindelse med deres ph.d.-studier.

Find admini-strationen

FORANDRINGSPROCESS Overblik på bare to A4-sider. Det er tanken bag en ny pjece, der hjælper medarbejderne til at finde de rigtige indgange til AU Administration.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

Det skal være helt klart, hvor man skal ringe hen for at få hjælp med lønnen, når compute-ren strejker, eller eksamen skal planlægges. Det er målet med en ny pjece, der samler de administrative indgange til Aarhus Universitet på to let overskuelige A4-sider.

– Vi vil gerne give alle medarbejdere lavpraktisk og håndterbar vejledning, når de er i tvivl om, hvor de skal gå hen for at få administrativ hjælp, fortæller brandingchef Svend Aage Mogensen, som er tovholder på den nye pjece. Han fortæller i samme åndedrag, at der faktisk ikke er tale om én pjece, men 30 forskellige.

– Forskellige medarbejdergrupper har forskellige indgange til dele af administrationen. Noget varierer fra hovedområde til hovedområde, andet fra institut til institut. Derfor laver vi en udgave til hvert institut og formentlig også til nogle af de store centre, forklarer han.

Ring kun én gang

Den nye pjece er organiseret efter vicedirektørområder, og nogle steder bliver der én indgang til et vicedirektørområde. På andre områder bliver der oplistet flere kontaktpersoner alt efter, hvad man specifikt skal have hjælp til. Men fælles for alle indgange er tanken om, at man kun behøver kontakte ét sted, som så kan hjælpe videre i systemet, hvis det er nødvendigt, forklarer universitetsdirektør Jørgen Jørgensen.

– Grundidéen er, at brugerne kontakter det administrative center, også kaldet front office. Her

tager man hånd om opgaven og inddrager om nødvendigt andre ressourcer fra administrationen. I enkeltstående tilfælde kan man som bruger blive bedt om at tage direkte kontakt til en navngiven person i andre dele af administrationen, men målet er, at man som bruger kun skal ringe ét sted hen. Resten bliver klaret internt i administrationen, siger han.

Ny udgave efter behov

Brandingchef Svend Aage Mogensen forklarer, at de mange papirpjecer bliver sendt ud til medarbejderne lige efter nytår via institutterne, som står for at dele rundt til alle ansatte. Pjecerne vil desuden blive lagt på nettet, hvor medarbejderne kan hente præcis den udgave, der passer til deres område.

Men i en tid, hvor administrationen stadig er under opbygning, risikerer en statisk papirpjece at blive forældet, næsten inden A4-siderne er blevet spyttet ud af kopimaskinen. Det har Svend Aage Mogensen dog en særlig løsning på.

– Alle pjecerne vil blive opdateret løbende og nye udsendt efter behov. Hver enkelt udgave bliver mærket med udgivelsesdato i hjørnet, så man kan sikre sig, at man har den nyeste version. I løbet af foråret bliver pjecen mere og mere elektronisk, og den korte oversigt over administrative kontaktoplysninger skal integreres i den eksisterende hjemmeside. Men lige nu og her, hvor både administration, institutter og hjemmeside er under forandring, mener vi, at en papirpjece er den bedste måde at give et administrativt overblik, siger han. ■

Foto: Lars Kruse

Søg frit i forlagets bøger

UDGIVELSER Aarhus Universitetsforlag har som de første i Danmark digitaliseret alle udgivne bøger og gjort dem søgbare. På den måde kan forskere og studerende meget nemmere finde lige den tekst, de skal bruge.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

Søger du efter ”Schrödingers kat”, bliver du sendt til bogen *Naturerkendelse og videnskabsteori*. Spørger du, hvorfor ”gode og slette rammes lige hårdt”, ender du i oversættelsen af Augustins mammutværk *Om Guds Stad*. Og taster du ”den hippokratiske ed”, kommer en artikel i *Romantikkens verden* frem blandt resultaterne.

Aarhus Universitetsforlag har som det første forlag i Danmark digitaliseret hele sit 260.000 sider store bagkatalog og i samarbejde med Statsbiblioteket og Det Kongelige Bibliotek gjort hvert enkelt ord i bøgerne søgbare online.

– Det passer med vores forpligtelse om at stille viden til rådighed. Det er en klar målsætning både for digitaliseringsprojektet og forlaget, siger forlagschef Carsten Fenger-Grøndahl.

Han forklarer, at det i sig selv var en stor opgave at scanne papirsiderne i de over 1.000 bøger, der er udgivet på forlaget fra begyndelsen i 1985, og derefter omdanne bogstaverne til søgbar tekst. Men en mindst lige så stor opgave har været at håndtere ret-tighedsspørgsmålet i forhold til bøgernes forfattere.

Stort perspektiv

– Dengang forlaget begyndte, var der selvfølgelig ingen, der havde tænkt på, at verden kunne blive digital, og derfor er det heller ikke nævnt i forfatterkontrakterne fra dengang. Derfor har projektet været en kæmpemæssig rettigheds-mæssig udfordring, som det tog flere år at få løst.

Løsningen blev at indgå en kollektiv kontrakt med Copydan, der forvalter rettighederne for de mere end 7.000 forfattere. Den kollektive kontrakt åbner også nogle muligheder for at gøre

bøgerne tilgængelige i fuld tekst – uden at krænke forfatternes rettigheder men her har økonomien indtil videre sat en begrænsning. For især de ældste titlers vedkom-mende skal man stadig bestille en papirbog, når man har fundet en interessant bog online.

– Det er selvfølgelig helt klart, at perspektivet i det her arbejde er, at vi gerne vil stille alle vores bøger til rådighed digitalt i fuld tekst for alle brugere. Allerede i dag kan man låne omkring 200 af vores nyeste bøger som e-bøger, og vi arbejder løbende på, at det bliver endnu flere. Men bare det, at bøgerne nu er fuldt søgbare, så interesserede ikke skal nøjes med de søgeord, som nogen har tastet ind i systemet, det er noget af et skridt, siger Carsten Fenger-Grøndahl.

Man søger automatisk i fuldtekstudgaverne af bøgerne fra Aarhus Universitetsforlag, når man bruger søgefeltet på www.statsbiblioteket.dk ■

– Det passer med vores forpligtelse om at stille viden til rådighed. Det er en klar målsætning både for digitaliseringsprojektet og forlaget, siger forlagschef Carsten Fenger-Grøndahl om det nye digitaliseringsprojekt.

Fremgang på europæisk rankingliste

Financial Times har for nylig offentliggjort European Business School Rankings 2011, hvor Aarhus Universitet, Business and Social Sciences, kan notere en fremgang på seks pladser til en nuværende placering som nummer 63.

– Vi er i fremdrift og er en af de internationale business schools, man skal holde øje med i nær fremtid, siger dekan Svend Hylleberg, der mener, at Business and Social Sciences hører hjemme i top 20 på rankinglisten over Europas business schools.

Lær mere om ranking på au.dk/om/profil/ranking

Meld ny adresse til Intern Post

Enheder på Aarhus Universitet flytter i øjeblikket som en konsekvens af den faglige udviklingsproces – og papirposten skulle også gerne flytte med.

Derfor er det vigtigt, at flytninger bliver meldt til Intern Post, hvis enheder eller dele af enheder flytter adresse. Ellers kan breve og pakker ikke komme ud. Du hjælper altså både dig selv og Intern Post ved at melde en flytning.

Adresseforandringen skal venligst meldes per mail til intern-post@au.dk

Foto: Martin Grønvold

Arts skal se mod England og USA

KARRIERE De humanistiske fag skal have karriereforløb efter amerikansk model for at tiltrække udenlandske forskertalenter, mener ung filosofilektor. Prodekan Anne Marie Pahuus ønsker også flere udenlandske forskere til hovedområdet og noterer sig, at der er stigende interesse for at komme til AU.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

– Hvis Aarhus Universitet for alvor vil have mulighed for at ansætte morgendagens stjerneforskere inden for kulturvidenskab, så ret blikket mod England og USA.

Opfordringen kommer fra Asbjørn Steglich-Petersen, der er lektor i filosofi ved Aarhus Universitet. Han mener, der i høj grad er brug for at indføre såkaldte tenure track-forløb, som en række ledere af grundforskningscentre ved AU også slog til lyd for i forrige nummer af *UNivers*.

– Det vil ikke mindst forbedre vores evne til at rekruttere unge forskningstalenter fra udlandet, og det er især på juniorforskerniveau, at et universitet som AU har den mulighed, siger Asbjørn Steglich-Petersen, der i dette efterår har været Visiting Associate Professor på det canadiske University of British Columbia.

Intens konkurrence

I både England og USA er det almindeligt med tenure track-

ordninger inden for Arts/humaniora, hvor juniorforskere ansættes i stillinger, som typisk efter 4-7 år munder ud i fastansættelse, hvis de lever op til en række nogenlunde veldefinerede krav til deres forskning og undervisning.

– Der er tale om meget attraktive forløb, og konkurrencen om at komme ind er ofte intens. Det er ikke unormalt med flere hundrede ansøgninger, og der dedikeres mange ressourcer til at finde den rette person. Her kunne vi lære noget, siger Asbjørn Steglich-Petersen.

Han mener, at det vigtigste ved tenure track-forløb er, at overgangen til den faste stilling ikke sker i konkurrence med andre kandidater, men kun afhænger af juniorforskerens egen indsats.

– Det vil ikke være tilstrækkeligt attraktivt at flytte til et fremmed land, lære et nyt sprog og så videre, hvis man kun kan stille en tidsbegrænset stilling i udsigt, fastslår Asbjørn Steglich-Petersen.

Giver klare linjer

Han ser også en formel tenure track-ordning som en mulighed for

Foto: Lars Kruse

Kodeordet er kvalitet, begrundet prodekan Anne Marie Pahuus sit ønske om øget internationalisering på Arts. Det er også sigt punktet i den aktuelle reorganisering af forskningen på hovedområdet.

at skabe åbenhed og klare linjer om en praksis, der i nogen grad allerede eksisterer.

– Det er mit indtryk, at man, forståeligt nok, længe har forsøgt at råde bod på den manglende tenure track-ordning ved uformelt at stille juniorforskere et lektorat i udsigt, selvom lektorater jo skal i opslag, siger Asbjørn Steglich-Petersen. Han mener dog ikke, at AU har fordel af denne praksis, så længe den foregår i det skjulte.

– Tværtimod er det ren gift for AU's evne til at tiltrække talenter udefra, hvis der blandt potentielle ansøgere er forventning om, at der er interne favoritter til de stillinger, der annonceres. Dels vil det så være spildte kræfter at søge stillingen, dels signalerer det i høj grad også, at universitetet ikke er tilstrækkeligt ambitiøst i sin rekrutteringsstrategi og dermed et mindre attraktivt sted at gøre karriere, siger Asbjørn Steglich-Petersen.

Mener du også, at tenure track-stillinger kun skal tilbydes

forskere, der har et postdoc- eller adjunktophold i udlandet på deres CV, sådan som det er praksis på Science and Technology?

– Det bør ikke være et formelt krav, men i de fleste tilfælde vil det nok gælde for de stærkeste kandidater. Det langsigtede mål er selvfølgelig at gøre vores hjemlige universitetsmiljøer så stærke, at vores egne ph.d'er kan konkurrere på det internationale jobmarked, som AU skal rekruttere fra, siger Asbjørn Steglich-Petersen.

Stigende interesse for AU

På Arts ser prodekan for forskning og talentudvikling Anne Marie Pahuus også gerne en øget internationalisering.

– Kodeordet er kvalitet, og vi vil gerne have de bedste, siger prodekanen. Hun ønsker dog ikke at gå ind i en diskussion om tenure track på nuværende tidspunkt, hvor et udvalg på AU arbejder med temaet.

– Men det er et meget vigtigt spørgsmål i forhold til, hvor dan-

ske universiteter bevæger sig hen, siger Anne Marie Pahuus.

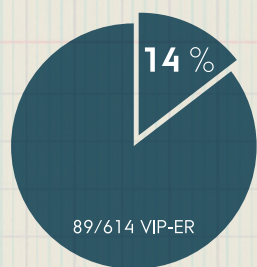
Hun understreger, at fakultetet allerede slår ledige adjunkt- og lektorstillinger op internationalt for at kunne ansætte de bedste kandidater uanset nationalitet.

– Her tilkendegiver vi også, at der er et karriereforløb for adjunkterne. Desuden får vi jo også unge udlændinge via nogle af de midler, som forskningsrådet uddeler. Og for begge grupper er det muligt at konkurrere om et lektorat, forklarer Anne Marie Pahuus.

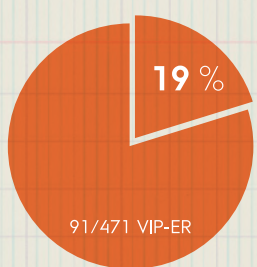
Prodekanen peger på, at udenlandske forskere viser stigende interesse for stillinger ved Arts på AU. Det gælder blandt andet fagområder som Europastudier, pædagogik, filosofi, internationale studier, antropologi, arkæologi samt informations- og medievidenskab.

Fakultetet er for tiden inde i en reorganisering af forskningen, hvor den internationale udveksling blandt forskere er et vigtigt sigt punkt. ■

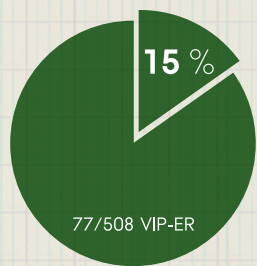
FAKTA: UDENLANDSKE FORSKERE PÅ AU

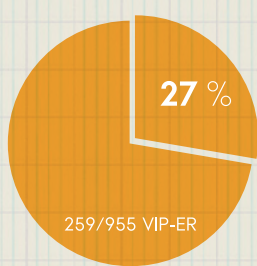
ARTS

BUSINESS AND SOCIAL SCIENCES

HEALTH

SCIENCE AND TECHNOLOGY

Rejsen til kroppens indre

MEDICIN | 1700-tallet begyndte lægerne at obducere.

Det indledte en rejse ind i kroppen, der har givet vestlig medicin enorm succes.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Hvis du levede i begyndelsen af 1700-tallet, gik du ikke til lægen. Lægen kom til dig – hvis du altså tilhørte den finere middelklasse eller overklassen. Var du så heldig, ville lægen besøge dig ved din sygeseng og spørge til dine smerter og dine kropsvæsker. Han ville tage din puls og lægge hånden på din pande for at mærke, om du havde feber. Nogen grundig kropsundersøgelse var der ikke tale om. Der var grænser for, hvad man kunne tillade sig i private hjem.

I 1700-tallet fremvokser et nyt fænomen i Europa: store sygehuse med op til 2.000 senge. På de nye sygehuse fik lægerne mulighed for at følge patienterne døgnet rundt, undersøge dem grundigt ved for eksempel at føle dem på maven og ikke mindst obducere deres døde kroppe. Her begynder den rejse til kroppens indre, der revolutionerer lægevidenskaben og grundlægger moderne medicin.

– Lægerne begynder at undersøge patienternes syge indre, og det er helt afgørende for forståelsen af sygdom. Det er grunden til, at den vesterlandske medicin fik kæmpestor succes de næste 200 år og i dag er på vej til at blive menneskehedens medicin, siger Morten A. Skydsgaard, museumsinspektør for medicinhistorie på Steno Museet.

Organer i sprit

Da lægerne begyndte at foretage obduktioner på hospitalerne i 1700-tallet, foretog de sig især én ting, som skulle vise sig at være banebrydende. De begyndte at tage organerne ud af kroppen, lægge dem i sprit og sammenligne de syge organer med de symptomer, som patienten havde haft. For os i dag kan det måske virke banalt, men ifølge Morten A. Skydsgaard var det revolutionerende. Hvor lægerne tidligere troede, at sygdomme skyldtes en ubalance i kropsvæskerne, og at sygdommen skulle ud af kroppen via sved, blod, afføring eller urin, begynder de nu at tænke sygdom

som noget, der sker i organerne. – Lægerne finder ud af, at tuberkulose ikke skyldes blodansamlinger, men derimod små svulster i lungerne. De finder ud af, at patienter med brystsmerter har forandringer i hjertet, og at patienter med ondt i maven nogle gange har et lille ormeformet vedhæng i tyktarmen, som vi i dag kalder blindtarmen, siger han.

Den såkaldte organlære vokser frem, og lægerne begynder at klassificere sygdomme efter organerne. Det verdensbillede er ifølge Morten A. Skydsgaard helt grundlæggende for hele lægevidenskabens selvforståelse.

– I dag kan vi blandt andet se det i den måde, hospitalerne er inddelt på: "Hjertemedicinsk afdeling", "Mave-tarmkirurgisk afdeling", "Nyremedicinsk afdeling", siger han.

”Lægerne begynder at undersøge patienternes syge indre, og det er helt afgørende for forståelsen af sygdom. Det er grunden til, at den vesterlandske medicin fik kæmpestor succes de næste 200 år.

Morten A. Skydsgaard, museumsinspektør på Steno Museet

Rejsen fortsætter

Kortlægningen af menneskets organer og deres sygdomme er en lang proces, forklarer Morten A. Skydsgaard. Først i midten af 1800-tallet har lægerne kortlagt en væsentlig del af organsygdommene. Og rejsen til kroppens indre fortsætter: Omkring 1850 får mikroskopet for alvor betydning i medicinen, og lægerne opdager cellerne, kroppens mindste,

Dissektioner af menneskekroppen har altid vakt interesse og afsky blandt befolkningen. I England gik der historier, som viste sig at være rigtige, om ligrøverier fra kirkegårde i lægevidenskabens tjeneste. Her en engelsk karrikaturtegning fra 1751.

levende byggesten. I begyndelsen af 1900-tallet dukker hormonerne op, og i 1950'erne opdager forskerne det molekyle i cellerne, der indeholder kroppens arvemateriale: dna-molekylet. I dag er forskere verden over optagede af den måde, cellens byggesten, proteinerne, interagerer i forhold til hinanden – det er nemlig i proteinernes interaktion, hemmeligheden bag de fleste af menneskets sygdomme ligger gemt.

Mennesket bliver pillet i mindre og mindre dele, og det er lige præcis denne "reduktion" af mennesket, der har givet vestlig medicin så stor succes. Men sideløbende med den konventionelle medicins sejrsgang, som tog sin begyndelse i 1700-tallet, har der hele tiden været kritiske røster, der argumenterer for et mere helhedsorienteret syn på mennesket og sygdom – i dag eksemplificeret ved de mange danskere, der op søger holistiske zoneterapeuter og healere. Taber konventionel, vestlig medicin det hele menneske af syne i sin søgen efter enkeltforklaringer på sygdomme?

Mellem krop og psyke

Svaret har to sider. Det mener professor Andreas Roepstorff

fra det tværfaglige forskningsinitiativ MINDLab. På den ene side understreger han, at den biomedicinske forklaringsmodel har været utrolig effektiv til at udvikle virkningsfulde sygdomsbehandlinger. På den anden side bevæger dele af den medicinske forskning sig i retning af en større interesse for spillet mellem krop og psyke. På MINDLab er der for eksempel forskningsprojekter, der undersøger, om man kan lindre smerter ved hjælp af bøn og hypnose, og hvad der sker i hjernen under meditation.

– Det er ikke så interessant for lægevidenskaben i dag at forsøge at lave en benhård grænse mellem en reduktionistisk og en holistisk tilgang. I megen moderne medicinsk forskning og praksis spiller de to tilgange netop sammen. Et eksempel er behandlingen af psykiske lidelser, hvor mange psykiatere i dag jo ikke vil sige, at de enten er til medicinsk behandling eller kognitiv terapi – tværtimod handler det om at forstå, hvordan og hvornår disse tilgange kan supplere hinanden, siger han.

Lægevidenskaben har i dag brug for både reduktionisme og

holisme. Den rejse til kroppens indre, som begyndte i 1700-tallet, udvides i dag med en rejse ind i grænselandet mellem krop og psyke. Ifølge Andreas Roepstorff er det nødvendigt af den simple grund, at sundhedsfeltet er en uhyre kompleks størrelse.

– Det kan næsten ikke være anderledes, for vi har at gøre med det mest kostbare og komplicerede, der findes: det menneskelige liv. ■

AUGUSTUS

Artiklen er fra det nye nummer af AUGUSTUS, der har tema om 1700-tallet.

Læs blandt meget andet om oplysningstidens idealer og om, hvordan din tiptip-tipoldemor levede.

Læs også stort portræt af tidligere politidirektør og alumne fra AU Hanne Bech Hansen.

Kræftceller på kinesisk rum-mission

RUM-MEDICIN Fjerner man tyngdekraften, ændrer celler adfærd. Derfor forandrer menneskekroppen sig i rummet. Men hvordan og hvorfor? For at finde svar sendte professor i rum-medicin Daniela Grimm 3 millioner kræftceller ombord på et kinesisk rumskib.

Af Gunver Lystbæk Vestergård

glv@adm.au.dk

”3, 2, 1 ... lift off!” Klokken er 5.59 i det nordlige Kina tæt på grænsen til Mongoliet den 1. november 2011, og her midt i Gobiørkenen letter rumraketten Shenzhou-8. Ombord er 17 biologiske forsøg med fisk, planter, orme, bakterier og menneskeceller – et af dem er tre såkaldte biobokse med hver 1 million kræftceller udtaget fra en tysk patient med kræft i skjoldbruskkirtlen.

Den tyske professor Daniela Grimm fra Aarhus Universitet er leder af kræftforsøget. Siden år 2000 har hun specialiseret sig i rum-medicin.

Inden hendes prøver fik plads på det kinesiske rumfartøj, har hun sendt kræftceller af sted på såkaldte parabolflyvninger, hvor man skaber vægtløshed i cirka 1/2 minut ad gangen ved at flyve i en særlig kurve. Og hun har brugt specialbyggede maskiner som ”Random Positioning Machine” til at simulere vægtløshed på jorden ved at holde cellerne i et slags konstant frit fald flere dage ad gangen. Men det er første gang, hun og hendes team ser deres celler fordufte ud af Jordens atmosfære.

Heldigvis sørgede en faldskærm for, at raketten landede sikkert igen den 18. november, og nu venter mange timers undersøgelser af de berejste celler i laboratoriet.

– Terapiforløbet havde ikke virkning her på Jorden på den patient, vi udtog cellerne fra. Derfor er vi meget interesseret i at se, om

vi kan finde nye veje at angribe kræftceller på ved at studere dem i rummet. Vores tidligere forsøg med simuleret vægtløshed på Jorden har for eksempel vist, at den programmerede celledød øges, fortæller Daniela Grimm.

Senere har man opdaget, at forskning i cellernes ændrede opførsel i rummet også kan føre til medicinske gennembrud for den jordbundne del af befolkningen. Men feltet er endnu kun i sin spæde vorden.

”Der er intet habitat for dyr på ISS. Mus og rotter lugter, og derfor vil astronauterne ikke have dem. Men vi håber i fremtiden at få lov at sende dyr af sted på ubemandede fartøjer ...

Daniela Grimm, professor, Aarhus Universitet

Den programmerede celledød kaldes også for apoptose og er en form for selvmord i cellen, idet den spontant tilintetgør sig selv. Bestemte proteiner kan aktivere apoptose, og det forsøger man at udnytte i kræftforskningen. Tidligere har Daniela Grimm vist, at apoptose sker 30 procent hyppigere i vægtløshed end under normale tilstande. Kræftceller dør simpelthen nemmere uden tyngdekraftens påvirkning.

Kroppen i forfald i rummet

Rum-medicin som forskningsfelt opstod i USA i forbindelse med rumkapløbet efter krigen og havde til formål at forbedre astronauternes ve og vel. Menneskeceller trives nemlig dårligt i rummet, og det kan forårsage tab af knogle- og muskelmasse, rytmeforstyrrelser i hjertet, nedsat immunsystem og nyreproblemer.

– Vi kan se, at celledøden øges, men vi ved endnu ikke, hvilke mekanismer der står bag. Vi ved heller ikke, hvordan generne i cellerne opfører sig, og hvordan cellens øvrige funktioner ændrer sig i rummet, fortæller Daniela Grimm, der allerede nu er i gang med at planlægge sit næste rumforsøg, der i 2014 eller 2015 skal ske på Den Internationale Rumstation (ISS).

Hendes store håb er dog en dag at få lov at udføre dyreforsøg i rummet. Hun indsendte en ansøgning til ESA (Den Europæiske Rumorganisation) i 2004, men har indtil videre fået afslag.

– Der er intet habitat for dyr på ISS. Mus og rotter lugter, og derfor vil astronauterne ikke have dem. Men vi håber i fremtiden at få lov at sende dyr af sted på ubemandede fartøjer som Shenzhou-8, siger Daniela Grimm.

I år 2000 var hun med til at grundlægge Center of Space Medicine Berlin, og hendes forskning er støttet af både ESA og det tyske videnskabsministerium.

Konstruktion af blodkar i vægtløshed

Ud over kræftforskning arbejder Daniela Grimm og hendes team også med ”tissue engineering” i rummet. Det vil sige, at de undersøger, hvordan man kan få celler til at samle sig i vævstrukturer i vægtløshed. Konkret arbejder det aarhusianske hold med det indre lag celler i blodårer, der i fagsproget hedder endotelceller.

– Vi har vist, at efter 7 dage i simuleret vægtløshed har endotelcellerne samlet sig i 3D-strukturer, der ligner rør eller kar, siger Daniela Grimm.

Den slags konstruktion af væv i 3D kan ikke lade sig gøre i et reagensglas under normal tyngdepåvirkning.

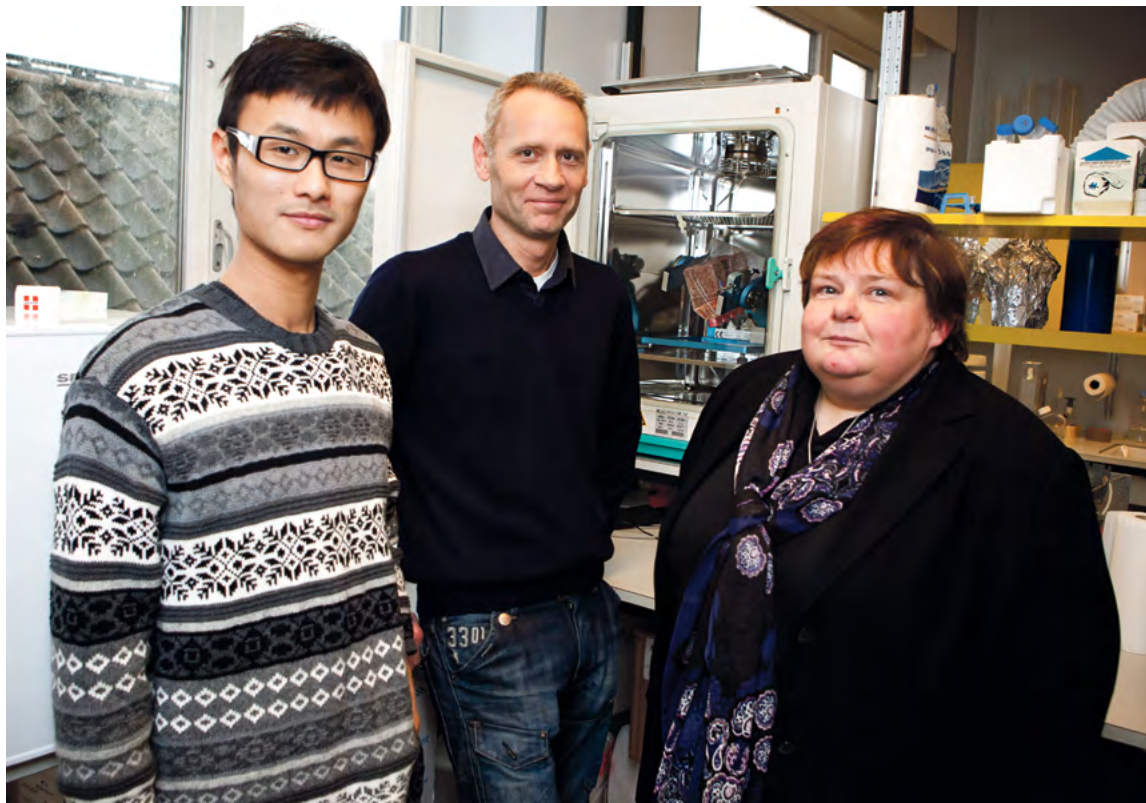
Det betyder, at man i vægtløshed kan danne små fine blodårer på blot få millimeter, som blandt andet kan bruges, når man skal forbinde afrevne lemmer til kroppen efter amputationer.

Big science

Det er disse blodkar-celler, Daniela Grimm vil sende op til ISS i 14 dage, men altså først om 3-4 år. Og rum-medicin er kun for forskere med god tålmodighed. Idéen om at sende kræftceller i rummet opstod for 10 år siden og blev først mulig, da Tyskland og Kina indgik i et storpolitisk samarbejde om et fælles rumprogram.

Derudover krævede projektet en koordineret indsats fra flere forskerhold i Europa og private firmaer. For eksempel skulle bioboksene specialfremstilles, så cellerne kunne holdes i live i rummet, gennem firmaet The European Aeronautic Defence and Space Company (EADS).

Derfor var det en lettelse Daniela Grimm, der kl. 22.59 dansk tid den 31. oktober 2011 via computerskærmen kunne se Shenzhou-8 spy ild til alle sider for derefter at slippe ørkensandet og drage mod himlen. Men nervositeten slap hun først helt 17 dage senere, da raketten igen ramte Jorden – uskadt. ■

Fra venstre ph.d. Xiao Ma, adjunkt Nils E. Magnussen og professor Daniela Grimm. De udgør det danske forskerteam, der sammen med Daniela Grimms team ved universitetet i Magdeburg i Tyskland står bag forsøget med kræftceller i rummet. I baggrunden ses en vægtløshedssimulator kaldet ”Random Positioning Machine”, der bruges til celforsøg på Jorden.

Den kinesiske rumraket Shenzhou-8 blev afsendt fra området Indre Mongoliet i Kina den 1. november 2011 (den 31. oktober dansk tid). Mens den var i kredsløb om Jorden i en højde af 350 kilometer, skulle den koble sig sammen med Kinas rumlaboratorium Tiangong-1, der om få år gerne skulle få besøg af kinesiske astronauter. Det var Kinas første sammenkobling af moduler i rummet – en såkaldt docking.

2012 på Aarhus Universitet.

TEMA: 2012 Et begivenhedsrigt år står for døren. UNlvers har samlet et lille udsnit af det, der venter os – fra EU-formandskab til Kapsejlads. Se i øvrigt mere om AU i 2012 i rektors juletale på medarbejdere.au.dk/live

HELLER IKKE I 2012 BLIVER OPTAGET RENT ELEKTRONISK

Væk med papirskemaerne og ind med museklikkene. Skiftende videnskabsministre har i de sidste år forsøgt at gøre de årlige studenteransøgninger på universiteterne til en rent elektronisk omgang. Men også i 2012 vil det fortsat være muligt at sende sin adgangsbillet til de højere læreanstalter ved hjælp af kuglepen, konvolut og ansøgningsskemaet fra Den Koordinerede Tilmelding. Den nye videnskabsminister har nemlig valgt at udskyde de tvungne digitale universitetsansøgninger til 2013 for at få systemerne helt på plads til den store omvæltning.

Muligheden for at søge elektronisk, som allerede har været i brug i flere år, vil dog blive forbedret i 2012 – og selvom computeransøgningen altså ikke bliver eneste mulighed, skulle det gerne blive mere attraktivt for endnu flere kommende studerende helt at droppe papiret.

Og helt uden computer kan ansøgerne under alle omstændigheder ikke klare sig. Det normalt fysisk trykte ansøgningsskæfte fra Den Koordinerede Tilmelding bliver nemlig ikke udgivet i 2012. Så hvis man stadig insisterer på at fedte med frimærke og fyldepen, skal selve ansøgningsskemaet altså alligevel udfyldes på nettet og printes, inden det så eventuelt kan sendes af sted med gammeldags postbud. ■

NYE BYGNINGER I 2012

Også i 2012 vil Aarhus Universitet få overdraget nøglekortene til en række nye, store bygninger, der skal huse det stigende antal forskere og studerende på universitetet. Her er det bedste bud fra UNlvers på de største projekter, der bliver taget i brug i 2012:

På Fuglsangs Allé vil i alt 11.000 m² i den nye bygning S blive taget i brug – de 6.000 m² er over jorden og vil rumme undervisningslokaler, studiepladser og en multihal med plads til 1.200 studerende. De 5.000 m² under jorden bliver en hårdt tiltrængt parkeringskælder.

På Katrinebjerg vil udvalgte uddannelser fra den nuværende ingeniørhøjskole flytte ind, så de kommer tættere på de beslægtede universitetsuddannelser inden for

datalogi og informations- og medievidenskab, og på Science and Technology tager iNANO et nyt laboratoriekompleks på 9.000 m² i brug.

Også på Science and Technology's forskningscenter i Foulum tager de både nye økologiske stalde, helt ombyggede og teknologisk moderniserede svinestalde og et luftfysisk laboratorium i brug sammen med et helt nyt robotlaboratorium. I Foulum betyder flytningen af forskningsaktiviteterne inden for fødevarer samt molekylærbiologi og genetik desuden, at en række andre faciliteter kommer til at stå tomme. Derfor er der ifølge forskningscenteret selv gode muligheder for forskere og andre, der har brug for mere albuenum i meget moderne laboratorier og kontorforhold uden for Viborg. ■

(NÆSTEN) 70 ÅR MED TEOLOGI

Den 4. februar er det 70 år siden, Det Teologiske Fakultet blev oprettet

To mænd mødtes på et bibliotek – og så havde teologerne deres eget fakultet. I gemmerne hos Universitetshistorisk Udvalg finder man blandt andet fakultetets første protokol fra den 4. februar 1942, og her er beskrevet, hvordan docent, dr.phil. E. Hammershaimb og professor, dr.theol. J. Munck holdt møde i Teologisk Haandbibliotek kl. 11 og der konstituerede sig som Det Teologiske Fakultet. På mødet blev de også enige om, at professor Munck skulle fungere som dekan indtil sommeren.

I dag er Det Teologiske Fakultet som bekendt nedlagt som selvstændigt fakultet, men indgår i det nye hovedområde Arts. ■

NY ØKONOMIMODEL – OG JA, DET BETYDER OGSÅ NOGET FOR DIG

For Aarhus Universitets store samlede husholdningsbudget bliver 2012 ét langt overgangså, hvor man gør klar til, at den nye økonomimodel for universitetet kan træde i kraft fra 1. januar 2013.

"Ny økonomimodel, det lyder kedeligt, hvad har det med mig at gøre?" spørger mange sikkert, som ikke lige sidder i vicedirektørsøjlen for Økonomi og Planlægning og dermed ikke har

fingrene helt nede i forandringsdejen. En hel del, er svaret faktisk. For med den nye økonomimodel vil pengene fremover i højere grad blive fordelt efter aktiviteter og ikke til de enkelte afdelinger. Det betyder helt konkret, at hvis en aktivitet bliver beskrevet i universitetets strategier eller på anden måde prioriteret som væsentlig, så følger der også penge med til aktiviteten.

En aktivitet kan være alt fra at starte et nyt forskningscenter til at drive den eksisterende undervisning på Nordisk, og både medarbejdere og ledere skulle gerne opleve, at pengene i højere grad går direkte til de planlagte projekter – og at det bliver nemmere strategisk at planlægge universitetets økonomi.

Lige nu er en række økonomimedarbejdere ved at rokere rundt og flytte sammen – det fortsætter i 2012. I 2012 vil relevante medarbejderne blive uddannet i den nye økonomimodel, inden arbejdet med 2013-budgettet begynder i maj og juni. ■

NYT FÆLLES MAIL- OG KALENDERSYSTEM

2012 bliver året, hvor alle ansatte på Aarhus Universitet kommer til at køre på det samme, fælles mail- og kalendersystem. Det er smart, fordi det blandt andet giver mulighed for at give adgang til hinandens kalendere på tværs af hele universitetet, og samtidig bliver det mildt sagt en fordel for universitetet, at man kun skal supportere ét system frem for de eksisterende 8-10 stykker. Overgangen til det fælles mail- og kalendersystem vil ikke ske samtidig på hele universitetet og kommer til at foregå over en længere periode i første halvår af 2012. Alle medarbejdere vil dog blive grundigt informeret via mail, når skiftedagen nærmer sig for dem. ■

Stort studenterrådsjubel – måske med verdensn

80-års fødselsdag hele året. Sådan bliver 2012 for Studenterrådet, der blev dannet den 11. februar 1932 – kun fire år efter stiftelsen af selve universitetet. Dengang konstituerede en gruppe studerende "den af Universitetsundervisningen anerkendte Repræsentation for de ved Universitetsundervisningen indtegnede Studerende under det filosofiske Fakultet", som det hed i de første vedtægter.

Siden da er både universitetet og Studenterrådet vokset i størrelse, og det bliver fejret den 16. marts med reception, middag og fest, hvor politikere, samarbejdspartnere og nuværende og gamle studenterrådsaktive vil have mulighed for at fejre fødselaren og ikke mindst høre anekdoter fra gamle dage. Når festen starter, åbnes dørene desuden for studerende ved AU.

Større barer, bedre lyd og anderledes konferencier

De studerende kan godt begynde at glæde sig til Kapsejladsen 2012. En lang række tiltag vil nemlig forbedre forholdene for publikum, fortæller Christian Emil Møller og Andreas Bugge Tinggaard, arrangører af Kapsejladsen 2012.

– Barerne vil blive større, så man nemmere og hurtigere kan købe øl. Vi arbejder også på at få flere toiletter og bedre lyd. Vi vil desuden gerne have langt mere information ud til publikum angående selve konkurrencen, for eksempel ved hjælp af en omdelt pjece, siger Christian Emil Møller.

Planlægningsgruppen vil ikke løfte sløret for, hvem der bliver konferencier til Kapsejladsen 2012. Andreas Bugge Tinggaard tør dog godt love, at det bliver anderledes end de forrige år.

– Konferenciers har de andre år typisk været komikere, der var oppe i tiden. I år tænker vi i andre baner og

satser på noget, folk ikke forventer. Jeg tror, publikum bliver glædeligt overraskede, siger Andreas Bugge Tinggaard hemmelighedsfuldt.

Arrangørerne tænker også nyt, hvad angår bands til efterfesten. Det sker i en erkendelse af, at de studerende efter Kapsejladsen først og fremmest ønsker en fest frem for en traditionel koncert. – Vi satser helt klart på at booke et band, der kan levere en fest. Der er mange bands, der spiller fede koncerter på Train eller VoxHall, men det er måske ikke lige det, man har lyst til efter Kapsejladsen. Der skal vi have en fest, siger Andreas Bugge Tinggaard.

Der er stadig mange ting, arrangørerne mangler at få på plads. En ting ligger dog ifølge Christian Emil Møller og Andreas Bugge Tinggaard fast, og det er vinderen af Kapsejladsen 2012: – Umbilicus, siger de samstemmende. ■

Illustration: Louise Thane-Jensen

læum i 2012 navn?

I alle næste års numre af Delfinen vil Studenterrådet samtidig bruge deres sider i bladet til at se tilbage på de sidste 80 år – og se frem mod de næste 80, forklarer Studenterrådets formand Thea P. Frederiksen.

Samtidig løfter Studenterrådets formand lidt af sløret for resten af årets fødselsdagsfejring.

– Jeg kan ikke sige så meget, men jeg kan godt afsløre, at vi arbejder på at få et verdensnavn til at give koncert i Universitetsparken. Det er endnu ikke faldet på plads, men vi regner med at kunne melde noget ud først på året. Vi vil nemlig rigtig gerne fejre vores fødselsdag sammen med alle studerende på universitetet, siger hun. ■

Opdagelser, pøbel og pudderparader

Aarhus Universitet er en af samarbejdspartnerne, når Folkeuniversitetet den 9.-18. marts 2012 slår dørene op for Århundredets Festival med fokus på 1700-tallet.

Under titlen "Opdagelser, pøbel og pudderparader" åbner festivalen dørene til et kontrastfyldt århundrede, hvor det eventyrlystne og ekstravagante står side om side med det grumme og

brutale. Et århundrede i spænd mellem det lokale og det globale, mellem pudderparaden og gadens pøbel. Festivalen byder blandt meget andet på foredragserækker, koncerter, erotisk salon og slægtsforskningscafé.

Læs meget mere på aarhundredetsfestival.dk ■

TEMA 2012

Foto: Louis Kruse

FARVEL TIL MR. INANO

Professor Flemming Besenbacher bliver pr. 1. januar 2012 formand for Carlsbergfondets direktion

Han forsker i de aller-aller-mindste dele, men kendskabet til ham er enormt – endda i hele verden. Nano-professor Flemming Besenbacher har publiceret mere end 500 artikler i internationale tidsskrifter, han er udnævnt til æresdoktor ved flere af Kinas førende universiteter, og så er han indehaver af 18 patenter.

Flemming Besenbacher grundlagde iNANO i 2002, og centret er i dag et af verdens førende inden for forskning i nanoscience og nanoteknologi. Som en anerkendelse af hans store indsats for Aarhus Universitet modtog han i år en af de ældste og fornemste videnskabspriser, Rigmor og Carl Holst-Knudsens Videnskabspris. I forbindelse med valget af ham som ny formand for Carlsbergfondet udtalte rektor Lauritz B. Holm-Nielsen blandt andet: "Flemming Besenbacher har om nogen været med til at sætte dansk grundforskning på verdenskortet."

Besenbacher beholder en halv professorstilling ved iNANO og Institut for Fysik og Astronomi og vil også fortsat indgå i iNANOs bestyrelse.

DET NYE UNIVERSITETSHOSPITAL

2012 bliver året, hvor byggeriet af det nye universitetshospital i Skejby for alvor går i gang. Der er etableret en håndværkerby i området, hvor 1.200 håndværkere vil have deres daglige gang, mens de bygger på Danmarks største hospital. Det Nye Universitetshospital bliver på størrelse med en dansk provinsby. ■

TEMA: 2012 I forbindelse med det danske formandskab for EU bliver AU vært for en del arrangementer.

EXCELLENCE

Den 18.-20. april er Aarhus Universitet i forbindelse med det danske EU-formandskab vært for den internationale konference "Excellence 2012", der handler om excellence i blandt andet forskning og talentudvikling. Arrangørerne forventer deltagelse af EU-kommissær for forskning Máire Geoghegan-Quinn, uddannelsesminister Morten Østergaard og europaminister Nicolai Wammen. I forbindelse med konferencen vil der være en prisoverrækkelse, hvor priserne "Albert Einstein" World Award of Science og "José Vasconcelos" World Award of Education vil blive uddelt.

Konferencen arrangeres i samarbejde med uddannelsesministeriet, Det Frie Forskningsråd og flere private fonde. Der forventes at komme 450 deltagere. ■

DEBATMØDER

AU bliver også vært for fem offentlige debatmøder i april-juni, hvor formålet er at trække den brede offentlighed, gymnasier og studerende til spændende diskussioner om blandt andet fremtidens velfærd og en grøn vækstdagsorden. Møderne holdes i samarbejde med Udenrigsministeriet og Folkeuniversitetet. ■

THE GREAT DEBATE 2012

Diskuter de globale udfordringer, og find nye innovative løsninger. Det er opgaven til den store konference den 1.-3. juni, hvor studerende, journalister, tænketanke og NGO'er får mulighed for at forholde sig til verdens helt store udfordringer – både gennem oplæg og talere i plenum, men også i workshops over hele Campus Aarhus. ■

INDUSTRIAL TECHNOLOGIES 2012

Den 19.-21. juni er iNANO og virksomheden Spinverse arrangør af en konference i Scandinavian Congress Centre, hvor politikere, folk fra industrien og forskningsledere skal kigge på, hvordan Europa inden for stærke forskningsområder kan bidrage til innovation, jobskabelse og forbedret konkurrenceevne.

Der forventes at komme op mod 1.000 deltagere. ■

– Vi skulle meget gerne være et sted, hvor det stadig giver mening at stille de store spørgsmål, siger lektor Finn Thorbjørn Hansen fra Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier

Husk din undren og din længsel

DANNELSE God uddannelse og forskning har med dannelse at gøre og rummer derfor en eksistentiel dimension. Og den er vi ved at glemme. Sådan lyder budskabet i to nye bøger, som lektor Finn Thorbjørn Hansen har bidraget til.

Af Bjørg Tulinus

btu@adm.au.dk

Vi taler om "vidensproduktion" og "kompetenceudvikling". Om, at universiteterne skal bidrage til "vækst" og være med til at gøre os "konkurrencedygtige" i den globale virkelighed. Men hvor er ordet "dannelse" blevet af?

Det er det spørgsmål, lektor Finn Thorbjørn Hansen fra Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier rejser i to bøger, der netop er udkommet. Den ene hedder *Dannelse. Tenkning, modning, refleksjon* og er udkommet på norsk, mens *Universitetsundervisning i det 21. århundrede* er udkommet på Syddansk Universitetsforlag.

Begge bøger tager fat på den udvikling, der ifølge flere af forfatterne risikerer at reducere universiteterne til fagskoler og servicecentre, som skal løse de opgaver, samfundet har lige her og nu.

Sæt fagligheden på spil

– Jeg oplever, at vi har fået en mere teknokratisk forståelse af, hvad uddannelse og forskning går ud på. Vi har glemt, at der også er en kulturel, artistisk og eksistentiel dimension i universitetslivet, hvad enten man er studerende eller underviser og forsker, siger Finn Thorbjørn Hansen.

Han hæfter sig ved, at ledelsen på Aarhus Universitet netop selv sætter "innovativ faglighed" øverst på dagsordenen, og derfor er der

netop brug for andet end at kunne analysere og kritisk reflektere.

– Man må også – som kunstneren – kunne stille sig i det åbne og følge en anelse og intuition og lade sig lede af, hvad man dybest set længes efter og erfarer som meningsfuldt. Men det kræver, at man også kan sætte sit fag og sin viden ind i større kulturelle og etiske og værdimæssige sammenhænge, siger han.

– Vi skulle meget gerne være et sted, hvor det stadig giver mening at stille de store spørgsmål som: Hvad er den dybere mening med det arbejde, jeg laver, og det studie, jeg følger? Og hvordan kan mit studie eller min forskning

bjørn Hansen ret usandsynligt, at vi overhovedet når frem til den radikalt nye viden, der ellers ville sende AU i verdensklasse.

– De helt store spring sker, når vi standser op og tør sætte vores faglighed på spil – når vi med andre ord tør overskride os selv, siger han og sammenligner med jazzmusikerne, der først bliver helt sublime, når de både mestrer teknikken og håndværket, men også tør overskride det velkendte og sikre.

Viden guidet af visdom

Som Finn Thorbjørn Hansen ser det, skal der derfor skabes rum for, at man engang imellem tør standse helt op og spørge, hvordan

studie eller forskning hænger sammen med ens idealer og visioner for det gode liv.

– På en international forskerkonference for higher education research sidste år var

det overordnede tema "Where is the wisdom we have lost in knowledge?" I udlandet er man begyndt at få øje på det barn, som blev smidt ud med badevandet, da man ville modernisere universiteterne med diverse lærings- og kompetencebeskrivelser. Det barn hedder dannelse og visdom og har med de dimensioner i tilværelsen

at gøre, som vi mennesker ikke kan kontrollere og bemestre, men snarere bør besinde os på og tage ved lære af, siger han.

Finn Thorbjørn Hansen er derfor optaget af, hvordan man på universitetet og højere uddannelser kan give plads for ikke kun systemets og fagets stemme, men også for den studerendes egen stemme.

– Hvis vi vil skabe visionære, kreative og originalt tænkende studerende og forskere på AU, så må vi også i forskningen og undervisningen give plads for spørgsmål om, hvorfor denne vidensproduktion og læring kan skabe et smukkere og visere liv for os alle. Det handler dannelse om. Sat på spidsen vil jeg sige, at hvis man ikke er bevidst om, hvad det er, sagen kalder en til, så bliver det ikke et godt studie eller god forskning, siger han.

Forsøg med kundskabsværksted

Finn Thorbjørn Hansen oplever, at mange uddannelsesforløb er alt for langt fra den studerendes egen livsverden, og at det kan være dræbende for mange, hvis afstanden bliver for stor.

– Mange begynder jo at studere, fordi der er noget, der optager dem. Men når de begynder på studiet, bliver de mødt med masser af teori og metode, mens der slet ikke er plads til deres egen praktiske viden og erfaringer af visdom, siger han.

På det tidligere DPU forsøgte man derfor i 2010 at indføre et såkaldt "kundskabsværksted".

Mange af de studerende kom netop med en praktisk viden i bagagen, og det var den, der var udgangspunktet i værkstedet.

– Så i stedet for at begynde med teorien begyndte vi altså her med praksis og egen undren. Hvilke erfaringer havde de studerende med sig fra den pædagogiske virkelighed, og hvad havde det ført med sig af spørgsmål og undringer? Det var udgangspunktet – og på den måde følte de studerende sig mødt og havde derfor også en større appetit på at finde frem til de teorier, der kunne sætte deres egne erfaringer ind i en større sammenhæng, forklarer Finn Thorbjørn Hansen.

– I virkeligheden handler det jo om, at universiteterne skal have blik for, at vil man innovativ faglighed og kreativitet, så må denne faglighed grundet i en mere værens- og undringsbaseret tilgang, siger han. ■

LÆS MERE OM DANNELSE

Bernt Hagtvæt og Goranja Ognjenovic (red.)
Dannelse Tenkning Modning Refleksjon.

Jakob Egholm Feldt & Nina Bonderup Dohn (red.)
Universitetsundervisning i det 21. århundrede

– Dem, der kommer ud fra universitetet i disse år, har gjort alt det rigtige. Alligevel kan de ikke få et arbejde. De føler sig med god grund snydt, siger Camilla Hutters, der er lektor ved Center for Ungdomsforskning. Modelfoto.

Krisebevidstheden har sat ind

KARRIERE Den økonomiske krise giver et uddannelsesmæssigt opsving, men der er risiko for, at de nye studerende kommer til at opleve sig somen "snydt generation", fortæller uddannelsesforsker.

Af Peder Holm-Pedersen
peho@dpu.dk

Der var gode nyheder på programmet, da regeringen for to uger siden fremlagde nye tal for, hvor mange unge der forventes at tage en uddannelse i de kommende år. Der blev meldt om stigninger på alle fronter. Også universiteterne vil opleve større søgning de kommende år.

” De nye tal er udtryk for større krisebevidsthed. De unge er sig meget bevidste, at det er hårde tider med få jobs, og de ser uddannelse som den eneste vej ind på det eftertragtede arbejdsmarked.

Camilla Hutters,
lektor ved Center for
Ungdomsforskning

Det glade budskab skal dog ses på en mere dunkel baggrund. Det uddannelsesmæssige opsving hænger nemlig sammen med det økonomiske opsving, som ingen tilsyneladende ved, hvor bliver af.

– De nye tal er udtryk for større krisebevidsthed. De unge er sig meget bevidste, at det er hårde tider med få jobs, og de ser uddannelse som den eneste vej ind på det eftertragtede arbejdsmarked, siger Camilla Hutters, der er lektor ved Center for Ungdomsforskning og forsker i unges studievalg.

– Da jeg tilbage i 1997 begyndte at undersøge, hvad der lå bag unges studievalg, var den dominerende logik, at man skulle vælge det studie, man brændte for. I dag er studiets fremtidige jobmuligheder det afgørende. Skiftet i den logik har været undervejs nogle år, men har for alvor sat sig igennem med krisen, siger Camilla Hutters.

Headhunter til studiejob

Derfor granskes statistikkerne over studierne fremtidige beskæftigelsesmuligheder også nøje, inden der vælges studie, fortæller Camilla Hutters:

– Men et såkaldt informeret og fornuftigt studievalg er ikke ensbetydende med at kunne få et job. For uddannelse tager tid, så jobsituationen kan se helt anderledes ud, når man er færdig, end den man blev stillet i udsigt, da man startede.

En anden udfordring ved et universitetsstudium er, at der tit ikke er en direkte forbindelse til arbejdsmarkedet. Den skal den studerende selv skabe:

– Det er ikke nok at læse pensum og tage sine eksamener. Og det ved de unge godt, så de arbejder med en dobbelt-kvalificerings-

strategi, hvor de også kvalificerer sig gennem studiejobs, praktik og udlandsophold. Vi har ligefrem eksempler på, at studerende henvender sig til headhunterfirmaer for at få hjælp til at sikre sig de gode studiejobs. Det siger lidt om, hvor presset nogle studerende føler sig.

Den snydte generation

Resultatet står desværre ikke altid mål med bestræbelserne. Camilla Hutters taler om den snydte generation.

– Dem, der kommer ud fra universitetet i disse år, har gjort alt det rigtige. Valgt det fornuftige studie, gennemført til tiden og haft relevante studiejobs. Alligevel kan de ikke få et arbejde. De føler sig med god grund snydt, for der er langt fra det, de blev stillet i udsigt, til det, de nu har fået.

Hvordan undgår vi, at de mange nye studerende bliver en del af samme snydte generation?

– Der er ingen tvivl om, at det at tage en uddannelse fortsat er det bedste værn mod arbejdsløshed. Men vi skal holde op med at tro, at et informeret studievalg i sig selv løser problemet med ungdomsarbejdsløshed. Ansvar for at skabe forbindelsen til arbejdsmarkedet kan ikke kun løftes af den enkelte studerende. Der må en bredere indsats til, hvor også studierne bliver bedre til at koble til arbejdsmarkedet, og hvor der bliver skabt muligheder for, at de studerende kan blive jobskabende inden for nye brancher og områder. ■

Photo: Jesper Riis

Jura i øjenhøjde

KARRIERE Jura er ikke kun tørre paragraffer. Jura er også gode historier og store følelser. Det viser cand.jur. Jens Horstmann eleverne på Rødning Højskole.

Af Ida Hammerich Nielson
ihn@adm.au.dk

”**E**r I lovlydige borgere?” Højskolelærer Jens Horstmann kigger rundt på eleverne, der nikker. Han fortsætter: ”Men hvor mange har egentlig kørt uden cykellygter?” Alle rækker hånden op. ”Hvor mange har arbejdet sort?” En skov af hænder ryger i vejret. ”Hvor mange har kørt med bus eller tog uden billet?” Omkring halvdelen af eleverne rækker hånden op. ”Hvor mange har stjålet noget i et supermarked?” En enkelt hånd løftes tøvende i vejret. ”Hvor mange har stjålet noget fra et privat hjem?” Alle hænder bliver nu i skødet.

– Hvorfor er der forskel på lovovertrædelserne?, spørger Jens Horstmann.

– Det er umiddelbart svært at se, at man skader nogen, hvis man hopper på en bus uden billet, svarer en elev i hættetrøje.

– Præcis, råber Jens Horstmann: – Jo mere vi kan identificere os med offeret, jo mindre tilbøjelige er vi til at overtræde reglerne, siger han, inden gruppen går i gang med at diskutere, hvorfor der overhovedet er brug for regler i et samfund.

Skuespiller i maven

Regnen siler ned over Rødning Højskole, der har jura på programmet. Ti elever sidder i bløde, røde stole i et lokale, der ligner en krydsning mellem et gammeldags klasselokale og et privat hjem. Her er kogeplader, globus, tykke jurabøger på hylderne og billeder af Obama og Kennedy på væggene.

Jens Horstmann taler højt. Trampler rundt i lokalet. Laver stemmer og fagter og får eleverne til at grine. Af og til henter han rekvisitter for at illustrere sine pointer, for eksempel et gevær. Han ligner ikke prototypen på en jurist. Det gjorde han heller ikke i studietiden.

– Jeg har altid haft en skuespiller i maven. Mens jeg læste, spurgte en af mine gode venner, der var gymnasielever i Silkeborg, om jeg kunne tænke mig at underholde med jura til en juleafslutning på gymnasiet. Jeg skruede et foredrag, en quiz og et rollespil sammen til dem, og gymnasieeleverne syntes, det var skideskægt. Det var en kæmpesucces, så vi gjorde det igen, siger Jens Horstmann.

Der kom bud efter ham på

efterskoler, og efterhånden var foredragsvirksomheden ”Jura for begyndere” en realitet. Mens han læste på kandidatuddannelsen, hoppede han efter eget udsagn ”energisk rundt som en hyperaktiv trold” på landets efterskoler og gymnasier. Kort efter han blev kandidat, fik han stillingen som højskolelærer på Rødning Højskole, hvor han står for fagene ”Politisk perspektiv og USA”, ”Jura med hættetrøje” og ”Fodbold for nørder”. Plus alt det løse: studieture, elevdebatter, morgensang og fester.

Grundlovsbordtennis

Det bedste ved at være højskolelærer er ifølge Jens Horstmann, at han har frihed til at tilrettelægge undervisningen fuldstændig, som han vil. På et tidspunkt opfandt han for eksempel ”Grundlovsbordtennis”.

– Der er ingen mennesker på 19 år, som synes, det er spændende at høre om Grundloven. Derfor fandt jeg på, at vi skulle spille ”rundt om bordet” i bordtennis, og hvis man døde, skulle man fremføre en af grundlovsparagrafferne som skuespil. Der var et par elever, der lavede opera om ytringsfriheden, og nogle, som mimedede værnepligten. Det var

Hvorfor sender vi egentlig forbrydere i fængsel? Er det for at resocialisere dem? Af sikkerhedshensyn? For at forebygge fremtidige forbrydelser? Eller af hensyn til folkets retsfølelse? I sit job som højskolelærer trækker cand.jur. Jens Horstmann især på de filosofiske og sociologiske sider af juraen.

i bund og grund et latterligt påfund, men det virkede, siger han.

Jens Horstmann møder af og til jurister, der ikke kan forstå, hvorfor en jurist vil være højskolelærer. Fordommene går typisk på, at Jens Horstmann enten har taget jobbet af nød, eller fordi han fik meget dårlige karakterer på studiet. Ingen af delene er sande.

”*Det mærkelige er ikke, at jeg er højskolelærer, det mærkelige er egentlig, at jeg har læst jura.*”

Cand.jur. og højskolelærer Jens Horstmann

– Hvis folk spørger, hvorfor en jurist i himlens navn bliver højskolelærer, så svarer jeg, at spørgsmålet snarere er: Hvorfor startede en, der gerne ville være højskolelærer, med at læse jura? Det mærkelige for mig er ikke, at jeg er højskolelærer,

det mærkelige er egentlig, at jeg har læst jura. Og det var i virkeligheden lidt tilfældigt – jeg startede oprindeligt på historiestudiet, som ikke lige var mig, og derfor skulle jeg finde på noget andet, siger Jens Horstmann og afviser ikke, at hans forældre har spillet en lille rolle i valget: De er begge advokater.

Sjov med pensum

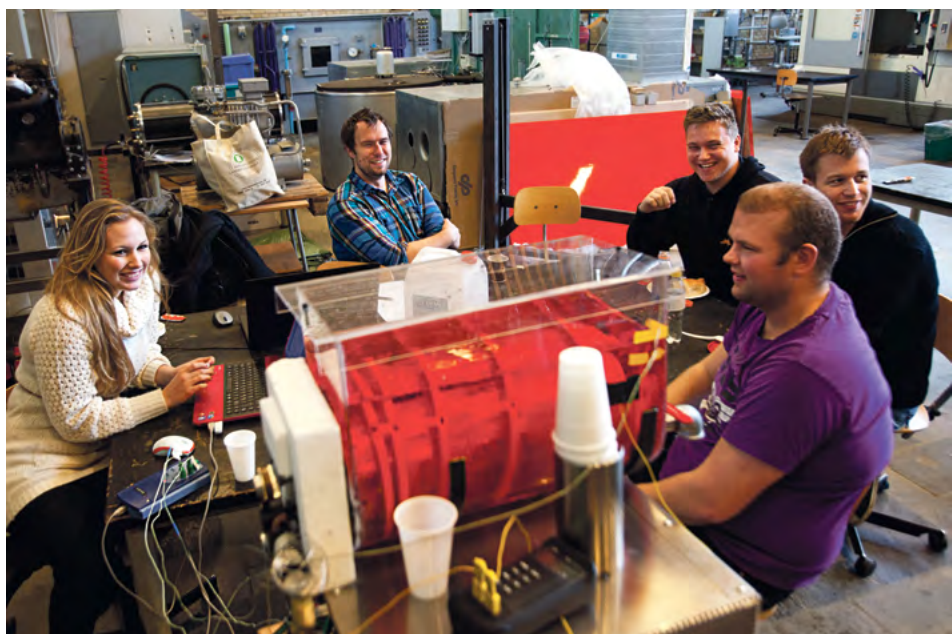
Sideløbende med jobbet som højskolelærer har Jens Horstmann både undervist og været eksaminator på Aarhus Universitet – både på jurastudiet og på cand.public.-uddannelsen, hvor han underviste i medie-jura.

Når du træder ind på universitetet, kan du så godt lade være med at spille skuespil?

– Ikke helt. Jeg er ret sikker på, at de studerende på universitetet synes, jeg er en utraditionel universitetslærer. Og det selvom jeg dæmper mig meget. Men jeg ser ingen modsætning mellem at lære pensum og have det sjovt imens. Universitetet har stor fokus på forskning – man er en dygtig universitetslærer, hvis man har publiceret meget, mens der ikke er så meget fokus på, om man kan formidle sit stof. Jeg går meget op i den pædagogiske metode og tænker over, hvordan de studerende kan lære stoffet uden at kede sig ihjel imens. ■

Ingeniørhøjskolen, som den tager sig ud i dag.

Fotos: Lars Kruse

De maskiningeniørstuderende har lavet en slush ice-maskine, der kan forvandle saftvand til is.

Et kig ind i ingeniørernes verden

FUSION Ingeniørhøjskolen i Århus og Aarhus Universitet har netop givet håndslag på en fælles fremtid. UNlvers har derfor været en tur på Dalgas Avenue for at høre, hvad de ingeniørstuderende tænker om fusionen, men også for at finde ud af, hvad de egentlig går og laver.

Af Peter Nicolaisen
pn@adm.au.dk

ANDERS FIILSØE RAMSING
24 år, elektroingeniør,
1. semester:

– Jeg synes, at fusionen med universitetet er en rigtig god idé. Det bliver godt at få samlet fokusområderne. Jeg tror helt sikkert, at det er en fordel. Når vi kommer op til de andre, der har med data og it at gøre, vil omgivelserne være med til at stramme fokus omkring vores område og på den måde højne niveauet på uddannelserne. ■

NILLO ALAM
21 år, bygningsteknikingeniør,
1. semester:

– Vores fag handler om at beregne på bygninger. For eksempel kigger vi på varmetab og beregner på, hvor meget isolering der skal være i væggene, for at huset kan holde på varmen. En færdiguddannet bygningsteknikingeniør kommer typisk ud til et ingeniørfirma, hvor man arbejder med, at bygninger overholder bygningsreglementet og reglerne for jordforurening og varmetab. Hvis man skal være god til vores fag, skal man have flair for matematik og mekanik. ■

MICHAEL PEROLLE JENSEN
27 år, maskiningeniør,
4. semester:

– Vores uddannelse er meget bred. Man kan både arbejde med vindmøller, maskiner, hydraulik og kraner. Man kan også læse valgfag inden for biomekanik, og så kan man for eksempel være med til at lave hjerteklapper eller kunstige hofter. Det tiltaler mig, at det er en god kombination af, at man har fingrene nede i det, samtidig med at man får en god baggrund for at regne på det. Hvis man ikke gider lave så meget praktisk, kan man bare vælge nogle projekter, der er mere teoretiske. Man bestemmer faktisk selv, om man gerne vil have olie på fingrene eller ej. ■

Der er kapløb mellem robotterne fra LEGO Mindstorms-serien, som de studerende har programmeret til at følge den sorte linje på underlaget.

Fra 2012 kommer denne bygning på Katrinebjerg til at huse fire af de otte ingeniøruddannelser.

Du kan læse mere om 1700-tallet i næste nummer af alumnemagasinet AUGustus

Nyt program fra Folkeuniversitetet – med studierabat

Folkeuniversitetet i Aarhus har netop udsendt program for forårssemesteret – og også studerende er meget velkomne.

Programmet for vinter og forår 2012 kan findes på fuau.dk, hvor det også er muligt at læse mere om de enkelte forelæsninger. I næste semester har Folkeuniversitetet særligt fokus på 1700-tallet som led i den store aarhusianske 1700-tals festival, som de er medarrangører af.

Der er rabat på de fleste forelæsningsrækker for SU-berettigede studerende. Husk studiekort første undervisningsgang.

Se alle studiemiljøprojekterne

Aarhus Universitet satte tidligere på efteråret gang i en lang række vidt forskellige projekter, som skulle udvikle studiemiljøet. Nu kan du læse mere om hvert enkelt projekt og se, hvad der sker på dit studium.

Alle de cirka 70 udvalgte projekter er en slags pilotprojekter, og målet har været at tilgodese innovative projekter, der på lang sigt kan komme alle universitetets studerende til gavn. Se hele listen på studerende.au.dk

Introforløb rykker sygehuset tættere på auditoriet

STUDIEPLANLÆGNING Medicin har i år fået koblet et nyt introforløb på første semester.

Det nye kursus skal give de studerende en idé om, hvad de kommer ud til på den anden side af studiet.

Af Peter Nicolaisen

pn@adm.au.dk

Medicinuddannelsen har på dette semester givet debut til et ECTS-behæftet introforløb for de nystartede studerende. Kurset har strakt sig over hele første semester og har undervejs budt på fagfolks oplæg om de store folkesygdomme og en introduktion til sundhedsvæsenets struktur. Ifølge studielederen på medicin, Anne Mette Mørcke, er sigtet med introforløbet at få de studerende til at indse, hvad deres fremtidige job byder på.

– Det er et forsøg på at trække lægeverdenen ind allerede på første semester. Formidlingen af stof-fet bliver målrettet de studerende på første semester, hvor de på en

måde er lægfolk. Meningen er, at vi vil have dem til at overveje, hvad det vil sige at være læge.

Bedre fornemmelse af lægefaget

Ellen Hollands Steffensen er en af de medicinstuderende, der siden i sommer har haft det nye introforløb til en værdi af 5 ECTS-point. I hendes tilfælde har introforløbet haft den effekt, som folkene bag kurset har håbet på.

– Jeg har fået et bedre indtryk af, hvad jeg kommer ud til, når jeg er færdig, end hvis jeg ikke havde mødt de her læger, som kunne fortælle, hvad de arbejder med til dagligt. Det har givet et virkelighedsbillede, siger 24-årige Ellen Hollands Steffensen.

Introforløbet er selvsagt ikke en dybdegående introduktion til en

læges arbejde, og Ellen Hollands Steffensen føler sig dog også langt fra klar til at træde i kitlen endnu.

– Jeg føler mig slet ikke klar til at komme ud på et sygehus. Introforløbet har mere givet mig en forestilling om, hvilken position man kommer i, når man er færdig, men det har ikke været forberedende for mig i forhold til klinisk arbejde.

Praktikophold og introforløb følges ad

For at imødegå de studerendes behov for at stifte bekendtskab med gummihandsker og træsko har man på medicin lagt et lille praktikophold på 3 uger ind på andet semester. Anne Mette Mørcke håber, at introforløbet og det lille praktikophold kan være med til at afbøde chokket, når de studerende skal i turnus.

Ellen Hollands Steffensen læste molekylærbiologi, før hun begyndte på medicinstudiet i sommer.

– Det handler mere om at gøre de studerende klar på, hvad de er gået ind til. Nogle er blevet overraskede, når de kom på det første lange klinikophold: "Var det det?" Så finder nogle ud af, at det

måske ikke er så sjovt at være læge, men så er de ligesom fanget, når de har brugt 4 år på at læse. Det vil vi gerne undgå. ■

Photo: Rødt Lavet Poeske

Ny kampagne skal sende studerende ud i verden

UDLANDSREJSER Alt for få danske studerende rejser ud med studiet. Det vil Internationalt Center nu lave om på med en ny kampagne, som stiller skarpt på udvekslingsopholdets mange muligheder.

Af Lasse Emil Frost

lef@adm.au.dk

Aarhus Universitet har allerede indgået udvekslingsaftaler med 100 forskellige universiteter i hele verden, og informationen om et semesters studier i udlandet – fra Barbados til Toronto – er derfor kun få museklik væk på Internationalt Centers hjemmeside.

Men på trods af de åbenlyst rige muligheder for at rejse ud er der imidlertid bemærkelsesværdigt få studerende, der benytter sig af dem. Internationalt Center har derfor netop iværksat kampagnen "Dig + Verden", som

ifølge international koordinator Trine Høj Eriksen skal få de danske studerende ud i verden.

– Vi får rigtig mange udenlandske studerende til AU, men danskerne er ikke så gode til at rejse den anden vej. Med "Dig + Verden" forsøger vi at etablere en balance i det regnskab og samtidig give vores studerende oplevelser for livet, siger hun.

Sværest med naturvidenskaberne

Trine Høj Eriksen fortæller, at kampagnens mål helt konkret er at få 150 flere udrejsende i 2012 end i det forgangne år.

– Det handler overordnet om

at sætte tanker i gang hos de studerende og give dem inspiration. For når først de får øjnene op for deres mange muligheder, mener jeg ikke, målsætningen er helt urealistisk, siger hun.

Kampagnen henvender sig til alle AU's studerende. Men der er dog især en bestemt gruppe, den forsøger at nå ud til.

– Naturvidenskaberne er helt klart de sværeste at flytte. Og det gælder ikke kun her på stedet, men også generelt, siger Trine Høj Eriksen og tilføjer, at "Dig + Verden" derudover sætter fokus på de mange muligheder, som ligger uden for de engelsksprogede universiteter.

– Vi har rigtig mange gode aftaler i både Europa og Asien, som slet ikke bliver brugt nok, siger hun.

En på opleveren – og CV'et

Trine Høj Eriksen forklarer, at udlandsopholdet vil være en kæmpe gevinst for de studerende.

– De får en på opleveren af at rejse ud. Men derudover giver det også mulighed for at gøre CV'et lidt mere attraktivt og samtidig få en anden faglig profil, end man kan hjemme på AU, siger hun og understreger, at det slet ikke er så svært at rejse ud.

– På Internationalt Center stiller vi vores tid og viden til rådig-

hed for de studerende og hjælper dem med alle de administrative procedurer, der er forbundet med at søge ud. Man behøver ikke at have nogen forhåndsviden for at komme og få sine udvekslingsmuligheder at vide, siger hun. ■

FÅ MERE AT VIDE

Læs mere om "Dig + Verden" og dine mange muligheder for udvekslingsophold på au.dk/rejsud

Support from AUFF in 2012

The Aarhus University Research Foundation (AUFF) is now accepting applications for support to be distributed during the first six months of 2012.

The objective of the foundation is to support academic research at Aarhus University, and applications can be submitted in connection with the publication of academic research, making the transition from PhD to post-doc studies, and any initiatives designed to strengthen the international profile of the university's PhD programmes. The deadline for applications is **Friday 3 February 2012 at 12 noon**, and the details can be found at au.dk/en/auff

AU to merge with Engineering College

On 1 January Aarhus University will be merging with the Engineering College of Aarhus. The merger has been on the wish list of both institutions for a number of years, and it was finalised on 15 December when both rectors signed the merger documents. The Engineering College is also saying goodbye to Ove Poulsen, who has been the rector of the college for eight years.

"This has been a smooth and easy process. What we've done is achieve a reverse, seamless, non-merger. I call it The Happy Merger," he says. The subjects studied at the college will be integrated into the Faculty of Science and Technology.

Photo: Lars Kruse

Problems at Hejredal

HOUSING The Hejredal Hall of Residence, which is home to many international students, is located in the middle of Gellerupparken. Gellerup has been hard hit by burglaries, and the latest statistics show that the number of break-ins more than doubled between early 2010 and early 2011. The police have invested extra resources, and say that the situation is changing for the better.

By **Melissa Hutsell and Kristian Serge Skov-Larsen**

meh@adm.au.dk / ksl@adm.au.dk

Denmark is known for its safety. You can leave your handbag in a bar and just about guarantee it will still be there, wallet intact, the next day. In fact this is one of the reasons why international students choose to study in Denmark. But for some of the international students at Aarhus University, their first impressions of Denmark are rather different. At the Hejredal Hall of Residence, located at the heart of the Gellerup housing estate, students have learned that burglary, theft and even occasionally violent assault are also sometimes part of daily life in Denmark.

In recent years the police and social authorities have been fighting a brave battle to get crime rates in the area under control; but statistics published in the Danish daily newspaper *Jyllands-Posten* show that the number of crimes reported in Gellerup more than doubled between the first half of 2010 and the first half of 2011. According to the police, the increase is largely due to vandalism and burglaries in flats and halls of residence.

Constant burglaries

The students that *UNivers* has tal-

ked to confirm that burglaries are a major problem at the Hejredal Hall of Residence, which is home to both Danish and international students. Martin Marinov came

“At the start of 2011 we expected crime to fall in the Gellerup area as it did the previous couple of years. Unfortunately this has not been the case. Instead, crime has increased significantly.

Jesper Bøjgaard Madsen, Deputy assistant commissioner, East Jutland Police Department

to Aarhus from Bulgaria to study E-concept Development, and lived at Hejredal for two years. He says that break-ins and robberies occurred all the time.

"They break the windows and get in, take whatever they can find and leave again. I had two break-ins, but luckily I was in my room at the time so nothing was stolen," he says.

Finding the culprit was easy too, because he reports that "I know who broke into my dorm. I even know where he lives, and the police know him too. Let's put it this way: this wasn't his first time."

Deputy assistant commissioner Jesper Bøjgaard Madsen from the East Jutland Police Department

confirms that 2011 was not a good year for crime in Gellerup, although he does not have any separate statistics for the Hejredal Hall of Residence in particular.

"At the start of 2011 we expected crime to fall in the Gellerup area as it did the previous couple of years. Unfortunately this has not been the case. Instead, crime has in-

creased significantly. And we have been trying to solve this problem ever since," he reports.

Stabbed with a screwdriver

Tihomir Vachkov, also from Bulgaria, says that sometimes he felt unsafe in the area. He lived at Hejredal for more than a year, but has since moved away from Aarhus. Vachkov also experienced two or three break-ins while he was in his room. "I was always inside the room, so the guys just stormed out or said that they were looking for someone else," he explains.

After finding a strange man in his room, Vachkov took him outside. A flatmate of his came out and started talking with the stran-

ger while Vachkov went back into his room to put his clothes on. "When I returned my neighbour had been stabbed in the arm with a screwdriver," he says. "Luckily it wasn't serious." The people living on the floor below Vachkov and his roommates had similar problems with the same suspect. They were able to recognise pictures of the man, which led to an arrest. "They arrested him for about half an hour," explains Vachkov. "Then they let him go because there was no evidence – just eight witnesses."

However, Vachkov thinks that the police are doing a good job in responding to crimes in the area. "I've seen three or four chases followed by arrests," he says.

Jesper Bøjgaard Madsen underlines that the police are doing everything they can, and that in his view they are now getting crime in the Gellerup area under control.

"Of course we never want things to escalate, which is why we have invested additional resources in this area and increased the frequency of our patrols. Even though we haven't yet had the statistics to confirm this, my impression is that our efforts have now borne fruit. If you'd asked me in early October, I would have said that the situation was pretty poor. But things have changed for the better since then," he says.

Unhappy with the situation

The International Centre at Aarhus University knows all about the problems at Hejredal, and international manager Ulla Bo Gjørting is sorry that the university's international students have so many problems there.

"I wish things were different. That we had somewhere else to send our international students. But we have to work with the halls of residence in Aarhus. The amount of available housing hasn't increased much, so we have to send some students out to Hejredal."

Ulla Bo Gjørting underlines that the City of Aarhus is responsible for providing enough halls of residence and reducing crime levels in Gellerupparken.

"We'd like to discuss the situation with the local authority, the police and the housing association involved to find out how the problem can be solved. Because we want our international students to get the best possible impression of Aarhus," she says.

Jesper Bøjgaard Madsen is also interested in dialogue, and feels that the police already enjoy a good dialogue with the parties involved.

"We're always happy to discuss these issues with anyone prepared to work alongside the police," he concludes. ■

Photo: Jesper Røis

The students that *UNivers* has talked to confirm that burglaries are a major problem at the Hejredal Hall of Residence, which is home to both Danish and international students.

AARHUS UNIVERSITET

"Man bestemmer selv, om man vil have olie på fingrene ..."

Læs om Ingeniørhøjskolen på side 13

UNIVERS

STUDENTER
SIDERNE

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ STUDIELIV ■ TEMA: AU 2012 ■ KARRIERE ■ REJS UD-KAMPAGNE ■ OG MEGET, MEGET MERE ...

Foto: Jesper Røis

JURA I ØJENHØJDE

Cand.jur. Jens Horstmann har valgt en alternativ karrierevej: højskolelærer. Læs mere > **SIDE 12**

constant burglaries
burglaries are a major problem
at the hejredal hall of residence,
which is home to both danish
and international students.
read more > **PAGE 15**

nyt introforløb på medicin
nyt introforløb på medicin skal
give de studerende en idé om,
hvad de kommer ud til på den
anden side af studiet.
læs mere > **SIDE 14**

ingeniørerne kommer
ingeniørhøjskolen bliver nu
en del af au. men hvem er
ingeniørerne egentlig? univers
har besøgt ingeniørhøjskolen.
læs mere > **SIDE 13**

tema: 2012 på au
2012 står for døren.
få et overblik over de vigtigste
begivenheder i 2012 - fra
eu-formandskab til kapsejlsads.
læs temaet > **SIDE 8-9**

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER